

LENTERUST

*Poelen opschonen
of uitbaggeren
is zwaar werk.
Probeer dan maar
eens schone kleren
te houden.*

Het landschapswerk komt met de komst van de lente langzaam tot stilstand. De werkers geven nu voorrang aan de natuur. Vogels hebben hun nesten gebouwd, padden en kikkers hebben hun eitjes in het water afgezet en tussen het gras groeien de kruiden die deze zomer met hun bloemen insecten voeden. Maar ook in deze tijd zoeken de werkers het landschap op. Het is spannend of het uitgevoerde werk het gewenste resultaat heeft opgeleverd. Voor het Steunpunt Landschapsbeheer is de lente een tijd van voorbereiding.

WAT WIL DE LIMBURGSE NATUURVRIJWILLIGER?

Op 4 maart vond in Baexem met gedeputeerde Geert Gabriëls van de Provincie Limburg en zo'n 150 vrijwilligers de aftrap van het Steunpunt Landschapsbeheer plaats en werden een aantal work-

shops georganiseerd. Door landschapskunst te maken met materiaal dat vrijkomt tijdens het landschapswerk leerde kunstenares Mattanja Coehoorn de vrijwilligers dit materiaal als grondstof te zien.

Ze moedigde de vrijwilligers aan een boodschap met dit materiaal te maken. Daarbij bleek al snel dat vele vrijwilligers zich zorgen maken over het onderhoud van het landschap.

Kleinschalig beheer om de heideterreinen vrij van opslag te houden.

LANDSCHAPSELEMENTEN

Vooral als het gaat om houtwallen, knotbomen, heggen en poelen is regelmatig onderhoud noodzakelijk. Een landschap dat ontstaan is door de mens. Houtwallen leveren naast beschutting tegen zon en regen ook hout en vormen een natuurlijke grens. Heggen waren nodig om het vee binnen de weide te houden en poelen zorgden weer voor drinkwater. Knotbomen combineerden de behoefte aan hout met het houden van vee. Al die elementen bestonden door regelmatig onderhoud. Blijft dat achterwege dan vormen zich bomen en bos en verlanden de drinkpoelen. Deze landschapselementen zijn belangrijk zijn voor plant en dier maar ook voor ons eigen welzijn. Mensen die met het onderhoud van deze elementen aan de slag willen, kunnen we als Steunpunt snel helpen. Dankbaar werk, dat zich ook prima leent om met jeugd op te pakken.

HOOGSTAMBOMEN EEN HOOFDSTUK APART

Meer specifiek werd de onderhoudstoestand van de Limburgse hoogstamfruitbomen genoemd. Dit hadden de Limburgse Pomologen *[specialisten van fruit, red.]*

al eerder aangegeven. We zoeken de oplossing hiervoor met het instellen van een groep mensen die de snoeikunst beheersen en deze door willen geven aan anderen. Door advies aan eigenaren, het organiseren van werkdagen met vrijwilligers en het verzorgen van cursussen zorgen we voor nieuwe snoeiers en voorkomen we dat oude snoeiers vastlopen en afhaken.

VOOR WIE NIET?

Tijdens de verschillende workshops bleek dat de manier waarop landschapswerk met een groep kan worden opgepakt spannender en uitdagender kan. Zo bleek uit de inleiding van Coen Drost dat het werken in de natuur door kinderen als avontuur wordt beleefd. De Dorpsraad Grathem liet met mooie voorbeelden zien hoe zij aan een groene omgeving bijdragen. En omdat elk initiatief zelf kiest hoe ze hun omgeving mooier maken, is het werk voor de uitvoerders ook altijd relevant. Al met al kunnen we gerust stellen dat werken in het landschap voor iedereen leuk is. Het goede gevoel komt bovendien nog eens met de nodige fysieke inspanning en spaart daardoor ook

nog eens een trip naar de sport-school uit.

BIJZONDER SOORT

Vrijwilligers werken voor nage-noeg alle bijzondere soorten in Limburg. Soms wordt er heel gericht werk verzet voor één vlindersoort, zoals bij heivlinders, maar vaak wordt er voor het leefgebied van meerdere soorten gewerkt. Dat sommige maatregelen wel heel erg specifiek zijn, leerden we in de workshop 'Vliegend Hert'. Het begraven van een grote hoeveelheid hout om zo de schimmel te voeden die vervolgens weer de larve van het vliegend hert voedt, lijkt omslachtig. Maar het werkt wel!

STEUNPUNT LANDSCHAPSBEHEER DOET VEEL MAAR NIET ALLES

Hierboven zijn enkele mooie voorbeelden beschreven waar het Steunpunt Landschapsbeheer mee aan de slag gaat. Bovenal is het Steunpunt er om initiatiefnemers op weg te helpen. Hiervoor kunnen ze er terecht voor advies, gereedschap en het leggen van de juiste contacten. Deze zomer al worden de eerste cursussen en instructies georganiseerd. In het najaar gevolgd door vele andere waaronder de praktijkcursus landschapsbeheer waarin cursisten in tien lessen leren hoe ze hun eigen landschapsproject kunnen organiseren.

TEKST EN FOTO'S:
JAN KLUSKENS

Samen gaat vaak beter.

Volg het Steunpunt op www.facebook.com/LandschapsbeheerLimburg voor tips over onderhoud van natuur en landschap. We hopen dat ook u mee gaat doen!